

Висновки. В результаті проведених наукових досліджень реалізовано інноваційні підходи, а саме принципи системи НАССР в технології йогурту з апіпродуктами для забезпечення його якості і безпечності. Вперше запропоновано унікальний комплексний перелік біологічних, хімічних та фізичних потенційних небезпек, визначено критичні точки контролю на всіх етапах виробництва йогурту з апіпродуктами.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Hazard analysis and critical control point (НАССР) system and guidelines for its application (1996). Codex Alimentarius Commission (CAC). Report of the 29th session of the Codex Committee on food hygiene, Alinorm. 97/13A, Appendix II. Rome.
2. Ломова Н. М., Сніжко О.О., Очколяс О. М. Біотехнологія кисломолочного напою з комплексом апіпродуктів. Київ, 2017. 211 с.
3. Система НАССР. Довідник. Львів, 2003. 218 с.

УДК 636.22

СКЛЯРЕНКО Ю.І., канд. с.-г. наук

Інститут сільського господарства Північного Сходу НААН

ПАВЛЕНКО Ю.М., канд. с.-г. наук

ЧЕРНЯВСЬКА Т.О. канд. с.-г. наук

Сумський національний аграрний університет

ОЦІНКА ВПЛИВУ ЛІНІЙНИХ ОЗНАК НА ПОКАЗНИКИ ДОВІЧНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ МОЛОЧНИХ КОРІВ

Розглянуто питання впливу екстер'єрних ознак на показники довівної продуктивності та тривалості господарського використання молочних корів. Встановлено, що ознаки екстер'єру корів мають вплив на показники довівної продуктивності.

Ключові слова: молочна продуктивність, тип, екстер'єр, господарське використання, надій, лактація.

Невід'ємною частиною у селекції молочної худоби є лінійна оцінка корів за екстер'єрним типом і, як свідчить досвід країн з високим розвитком молочного скотарства, практичне використання даної методики є ваговою складовою у визначенні племінної цінності тварин, що дає змогу істотно підвищити ефективність селекції шляхом добору корів за екстер'єром та комплексної оцінки бугаїв-плідників за типом їхніх дочок[4].

Використання нової методики лінійної класифікації дозволяє на високому рівні вірогідності та об'єктивності оцінити екстер'єрний тип корів та вивчити його взаємозв'язок з молочною продуктивністю.

Строки продуктивного довголіття молочних корів стають одним із головних критеріїв ефективності та прибуткового ведення молочного скотарства. Розрахунки показують: якщо середня тривалість використання корів буде меншою, ніж 2,5 лактації, то корови-матері почнуть вибувати із стад раніше, ніж дадуть приплід їхні дочки. Тривалість використання та довівна продуктивність корів зумовлюються сукупною дією генотипових (походження за батьком, спадковість матері, умовна кровність за поліпшувальною породою,

належність до лінії, родини) і паратипових (вирощування й годівля, рік і сезон народження та отелення, профілактичні й лікувальні заходи) чинників[1, 2, 3].

Дослідження проведені на поголів'я (n=50) сумського внутрішньопородного типу української чорно-рябої молочної породи в ДПЗ ДП ДГ ІСГПС НААН Сумського району, Сумської області. Оцінку екстер'єрного типу проводили за загальноприйнятою методикою, молочну продуктивність визначали за даними первинного зоотехнічного обліку СУМС ОРСЕК, статистичну обробку даних проводили за допомогою ПЕОМ[5].

Таблиця 1

Кореляція між оцінкою ознак лінійної класифікації та показниками молочної продуктивності та показниками довічної продуктивності корів (n=50)

Ознака екстер'єру	Надій за першу лактацію	Довічний надій	Тривалість господарського використання
Комплекс ознак:			
молочного типу	0,15	0,21*	0,15
тулубу	0,18*	0,13	0,13
кінцівки	0,10	0,13	0,10
вимені	0,15	0,18*	0,15
Загальна оцінка	0,18*	0,20*	0,16
Описові ознаки: висота	0,08	0,12	0,11
ширина грудей	0,11	0,11	0,11
глибина грудей	0,11	0,12	0,06
кутастість	0,18*	0,24*	0,10
положення заду	-0,34*	-0,04	0,01
ширина заду	0,11	0,16	0,08
кут тазових кінцівок	0,01	0,13	0,08
постав тазових кінцівок	0,21*	0,12	0,08
кут ратиці	0,10	0,01	0,04
переднє прикріплення вимені	0,16	0,05	0,10
заднє прикріплення вимені	0,03	0,03	0,10
центральна зв'язка	0,23*	0,28*	0,07
глибина вимені	0,05	-0,08	-0,18*
розміщення передніх дійок	-0,18*	-0,06	-0,08
розміщення задніх дійок	-0,10	-0,06	-0,03
довжина дійок	-0,18*	0,01	0,05
переміщення	0,02	0,01	0,03
вгодованість	-0,21*	-0,16	-0,06

*-(P<0,05)

Між ознаками лінійних ознак, які відносяться до однієї специфічної області, та показниками молочної продуктивності за першу лактацію та довічної продуктивності встановлений середній рівень додатної кореляції (табл. 1).

Прямий достовірний зв'язок групових ознак встановлено з довічним надоем, надоем за першу лактацію, тоді як з тривалістю господарського використання зв'язок був недостовірний. Із 18 описових ознак, які оцінюються за 9-ти бальною школою, їхня співвідносна мінливість з довічним надоем, надоем за першу лактацію та тривалістю господарського використання проявилася неоднозначно.

Рівень та спрямованість кореляцій між описовими ознаками та показниками довічної продуктивності залежать як від оцінюваної ознаки, так і від показників продуктивності.

В результаті проведених досліджень встановлено наявність зв'язку між особливостями екстер'єру та довічного використання молочної худоби.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Бабік Н.П. Вплив генотипових чинників на тривалість і ефективність довічного використання корів голштинської породи // Розведення і генетика тварин. – Київ, 2017. С.61-69.
2. Братушка Р.В. Вплив генетичних і паратипових факторів на формування селекційних ознак тварин сумського внутрішньопородного типу української чорно-рябої молочної породи / Р.В. Братушка // автореферат на здобуття ступеня к.с.-г.н. за спеціальністю 06.02.01.. – Чубинське . – 2013. – 19с.
3. Полупан Ю.П. Ефективність довічного використання корів різних країн селекції / Ю.П.Полупан //Вісник Сімського НАУ. – 2014. – Вип. 2/2(25), Серія «Тваринництво». – С.14-20.
4. Пославська Ю.В. Вплив екстер'єру корів-первісток української чорно-рябої молочної породи на формування їх подальшої молочної продуктивності / Ю.В.Пославська, Є.І.Федорович, П.В.Бондар// Розведення і генетика тварин. – 2016. – Вип. 51. - С. 131-139.
5. Комп'ютерні методи в сільському господарстві та біології / О.М.Царенко, Ю.А. Злобін, В.Г.Скляр, С.М.Панченко. – Суми.: Університетська книга, 2000. – 200 с.

УДК 637.56:639.3:611.018

МЕРЗЛОВА Г.В., канд. с.-г. наук;

СЛЮСАРЕНКО А.О., СЛЮСАРЕНКО С.В.,

ДЖМІЛЬ В.І., кандидати вет. наук;

Білоцерківський національний аграрний університет

ВПЛИВ МОРФОМЕТРИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА ХАРЧОВУ ЦІННІСТЬ М'ЯСА РИБИ

Встановлено, що діаметр м'язових волокон, ширина міомерів та міосепт, вихід їстівних частин у коропа збільшувалися з віком. Із збільшенням маси риби масова частка сухої речовини та жиру у м'ясі зростала на 6,75 %, а масова частка білку не змінювалася у всіх досліджуваних групах. Збільшення калорійності м'яса риби проходило за рахунок збільшення вмісту жиру. Морфометричні показники риби визначають її харчову цінність.

Ключові слова. риба, маса, довжина, вік, фізико-хімічні показники, харчова цінність

Однією із глобальних проблем сучасного суспільства є дефіцит харчових ресурсів. З метою вирішення якої постійно відбувається пошук нових джерел харчових ресурсів та вдосконалюються методи технологічної обробки існуючих видів рибної сировини [1, 2].

Одними із легкодоступних природних джерел харчування людини, що набули широкого вжитку є гідробіонти, рівень споживання яких останнім роками зріс, що зумовлено їх високою харчовою та біологічною цінністю [3].

Риба є основною сировиною рибопереробних підприємств [4]. Вона різниться різноманітністю видів, морфометричними показниками м'язової